

Poročila

34. Mednarodni geološki kongres Brisban, Avstralija, 5.–12. avgust 2012

Marko KOMAC

Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, SI-Ljubljana, e-mail: marko.komac@geo-zs.si

Štiri leta po Oslu so hitro minila in letos poleti je med 5. in 12. avgustom 2012 v Brisbanu, v Avstraliji, potekal 34. mednarodni geološki kongres (34th International Geological Congress). Udeležilo se ga je 6012 udeležencev iz 112 držav. V petih dneh se je zvrstilo 3712 predstavitev rezultatov znanstvenih raziskav, 1439 posterjev in 24 strokovnih delavnic. Pred in po kongresu je bilo organiziranih tudi 29 terenskih ekskurzij po Avstraliji, Novi Zelandiji in Pacifiku. Poleg strokovnega dela se je na razstavnih prostorih GeoExpa predstavilo 283 razstavljalcev, vzporedno z glavnim kongresom pa je potekal tudi 2. svetovni kongres mladih geoznanstvenikov (2nd World Young Earth Scientist (YES) Congress – <http://www.networkyes.org/>). Organizirana so bila številna poslovna srečanja geologov iz javnega sektorja, akademskih krogov in industrije.

Rezultate svojega dela so udeleženci predstavili v 37 različnih tematskih sklopih, bilo je tudi več plenarnih predavanj. Trenutno prevladujoča tema v svetovni geologiji so mineralne surovine in energenti, bodoča oskrba z njimi, paleo podnebne spremembe, geologija okolja ter upravljanje s skoraj nepregledno množico digitalnih geoloških

podatkov. Plenarna predavanja so dostopna na spletni strani kongresa (www.34igc.org).

Forum predstavnikov nacionalnih odborov IUGS in IGCP ter predstavnikov pridruženih članic IUGS je tokrat izvolil novo vodstvo in izvršni odbor. Za enega od podpredsednikov IUGS je bil izvoljen doc. dr. Marko Komac iz Slovenije. Med dvema kandidatoma za prireditelja 36. mednarodnega geološkega kongresa, ki bo čez osem let, New Delhijem in Vancouvrom, je bil izbran za gostitelja kongresa indijski New Delhi. Informacije o tem, 36. kongresu so na voljo na spletni strani le-tega (<http://igc2020delhi.com/>).

Naslednji, 35. mednarodni geološki kongres se bo odvijal čez štiri leta, med 27. avgustom in 5. septembrom 2016 v Cape Townu v Južnoafriški republiki (JAR). Lokalni organizacijski odbor se že zdaj aktivno pripravlja na dogodek, ki ga bodo zagotovo obogatile številne terenske ekskurzije po JAR in drugih geološko zanimivih lokacijah v Afriki. Informacije o tem kongresu so na voljo na <http://www.35igc.org> in pri g. Dannie Barnardu, generalnemu sekretarju 35. IGC (barnardo@geoscience.org.za).

Nasvidenje čez štiri leta v Cape Townu!

39. Mednarodni hidrogeološki kongres Niagara Falls, Kanada 16. – 21. september 2012

Mihael BRENČIČ^{1,2}

¹Oddelek za geologijo, NTF, UL, Aškerčeva cesta 12, SI-1000 Ljubljana; e-mail: mihael.brencic@ntf.uni-lj.si

²Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, SI-1000 Ljubljana

Z nacionalnega vidika je kanadska hidrogeologija med najbolj razvitimi na svetu. Tu so delovala ali pa še delujejo takšna imena kot so John Cherry, Allan Freeze in Josef Tóth ter številni drugi pomembni hidrogeologi, ki so premikali meje hidrogeološke vede. Zaradi tega je bilo pred 39. kongresom Mednarodnega združenja hidrogeologov veliko pričakovanj. Kljub temu, da je bil kongres zelo dobro organiziran in da so bila številna zanimiva predavanja, pa ni ponudil presežkov. V celoti ga lahko opredelimo kot kongres, ki je podal korekten pregled hidrogeoloških raziskav v zadnjih letih, brez pomembnejših novih smernic in bistvenih novih dognanj.

Na kongresu je bilo skoraj tisoč udeležencev iz nekaj deset držav, to ga uvršča tudi med najbolj obiskane kongrese do sedaj. Poleg domačinov in hidrogeologov iz Združenih držav Amerike so močno prevladovali udeleženci s Kitajske. Toda tokrat njihova prevlada ni bila le številčna, predstavili so tudi zelo zanimive rezultate in raziskave in vedno bolj in bolj prevzemajo pomemben delež

v dosežkih tudi na področju hidrogeologije, saj angleški jezik postaja čedalje manjša ovira.

Delo na kongresu je potekalo v številnih sekcijah, od kraške hidrogeologije, do hidrogeologije onesnaževal. Nekatere sekcije so imele le po nekaj predavanj, druge so bile številčnejše in so obsegale skoraj vse kongresne dni. Med takšne je sodila sekcija Regionalni tok podzemne vode, ki je bila posvečena osemdeseti obletnici profesorja Josefa Tótha, ki je koncept regionalnega toka podzemne vode velikega merila tudi vpečljal v hidrogeologijo. V okviru teh predstavitev so bili predstavljeni novejši koncepti, predvsem temelječi na numeričnih modelih regionalnega toka. Med kvalitetnejše sekcije so sodile tiste, ki so bile posvečene kraški hidrogeologiji, poleg predstavitev praktičnih raziskav je bil velik del predstavitev posvečen teoretičnim razmislekom o dinamiki podzemne vode v krasu in nastanku krasa. Predavanja s tega področja so bila zanimiva tudi zaradi tega, ker so svoje prispevke predstavile tudi nekatere avtoritete s tega področja.

Najpomembnejši in najbolj zanimiv del kongresa so bila plenarna in vabljena predavanja. Kongres je postregel s predavanji eminentnih hidrogeologov. Pri nekaterih o teh predavanjih so organizatorji ubrali nenavadno pot, predavanja so potekala med kosilom, kar je evropskim ušesom zvenelo nekoliko čudno. Ker je šlo za zelo zanimive predstavitve, si jih velja nekoliko podrobneje ogledati. Prvo plenarno predavanje z naslovom »Kdaj in kako se je hidrogeologija v Kanadi pričela?« je predstavil Joseph Tóth, ki poleg Petra Meyboma velja tudi za začetnika kanadske hidrogeološke šole. Predavanje je bilo zanimivo, ker je v njem preko zgodovinskega orisa predstavil razvoj idej o regionalnem toku podzemne vode, hkrati s tem pa je orisal, kako so ti koncepti omogočili povsem praktično izkoriščanje podzemne vode. Naslednji predavatelj, Frank Schwartz je predstavil predavanje z naslovom »Odziv jezer v preriji na ekstremno spremenljivost klime; integrirano opazovanje in analize na osnovi modelov«. Ker gre za glavnega urednika ene od osrednjih hidrogeoloških revij *Ground Water*, je bilo predavanje bolj kot znanstvenega vidika, zanimivo v tistem delu, ko je predstavil pogled urednika na članke, ki jih objavljajo znanstvene revije. Razložil je pojavljanje časovnih ciklov ponavljanja različnih idej, ki se vedno znova in znova pojavljajo v revijalnih objavah, kar je poimenoval z izrazom »zombie znanost«. Izbira predavanja Johna A. Cherrya je bila nekoliko nenavadna. Navkljub temu, da je širši javnosti znan predvsem kot soavtor enega najpomembnejših hidrogeoloških učbenikov s preprostim naslovom »Groundwater« in številnih študij s področja transporta onesnaževal v podzemni vodi, se je dotaknil zelo praktične problematike odlaganja odpadkov. V svojem predavanju z naslovom »Odlaganje radioaktivnih odpadkov v Kanadi; historični pregled in kritika« je podal pregled razvoja metod in razumevanja širjenja radioaktivnih snovi v podzemni vodi, hkrati pa se je lotil tudi kritike razumevanja kamnin primernih za odlaganje radioaktivnih odpadkov, predvsem s tega vidika da se je potrebno pri tej presoji usmeriti širše in ne le na posamezne kamnine. Hkrati je podal zelo resno kritiko neustreznega pristopa

k recenzijam in revizijam teh študij, ki so pogosto zelo pristranske. Allan R. Freeze drugi soavtor prej omenjenega učbenika se je lotil predavanja z zelo nenavadnim naslovom »Zakaj piščanec prečka cesto? Dvanajst predpostavk, ki opredeljujejo vpliv tehničnih podatkov na odločanje v realnem svetu«. Čeprav gre za predavatelja, ki je avtor številnih klasičnih hidrogeoloških študij predvsem s področja numeričnega modeliranja toka podzemne vode, je predavanje predstavljalo odstopanje od glavnega toka hidrogeologije, kljub temu vsebina za slednjo ni bila neaktualna. Predstavil je koncepte analize tveganja in kako jih uporabiti v hidrogeološki praksi. Zaključno plenarno predavanje je predstavil Garth van der Kamp. Že naslov »Kako daleč smo prišli in kam potujemo?« je napeljeval na to, da se bo v predavanju lotil pregleda preteklih dosežkov, ki jih bo primerjal s sedanjim stanjem stroke.

Poleg teh predavanj sta bili predstavljeni še dve izredno zanimivi predavanji, ki ju je sponzorirala ameriška National Groundwater Association – NGWA. Prvo, tako imenovano McEllhineyevo predavanje, z naslovom »Ekonomska analiza življenjskega cikla vodnjakov – obravnavna načrtovanja in izvedba« je predstavil Marvin F. Glotfelty. Predavatelj je najprej predstavil izhodišča za dimenzioniranje vodnjakov, nato je sledil prikaz analize življenjskega cikla vodnjakov, vse to pa je združil v ekonomsko analizo. Sklep predavanja je bil povsem pričakovan, gradnja premalo domišljenih in slabo izvedenih vodnjakov je gledano z daljšega časovnega vidika povsem neekonomična. Drugo, tako imenovano Dracyevo predavanje, z naslovom »Transport virusov v delno nasičenih tleh in v podzemni vodi« je predstavil Majid Hassanizadeh. Čeprav je bilo predavanje po naslovu sodeč namenjeno predvsem virusom, pa je šlo preko tega, avtor je predstavil transport koloidov in ostalih delcev skozi porozni medij, kar je verjetno eno najbolj aktualnih področij raziskav v hidrogeologiji.

V okviru kongresa so bili izdani tudi povzetki in daljši članki, ki so prosto dostopni tudi na domači strani kongresa (<http://www.xcdtech.com/iah2012/iah2012/index.html>).

6. Hidrogeološki kolokvij

Ljubljana, 22. 11. 2012

Mihael BRENČIČ^{1,2}

¹Oddelek za geologijo, NTF, UL, Aškerčeva cesta 12, SI-1000 Ljubljana; e-mail: mihael.brencic@ntf.uni-lj.si

²Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, SI-1000 Ljubljana

Tako kot že nekaj let zapored, je bil tudi v letu 2012 organiziran Hidrogeološki kolokvij. Oddelek za geologijo na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani je skupaj s Slovenskim komitejem mednarodnega združenja hidrogeologov – SKIAH povabil predavatelje, ki se pri svojem znanstveno raziskovalnem delu doma in v tujini ukvarjajo s problematiko hidrogeologije. Dogodka se je udeležilo okoli šestdeset poslušalcev, med

katerimi so bili z udeležbo lepo zastopani študentje različnih letnikov študija geologije.

V prvem predavanju z naslovom »Hidrogeološka analiza odnosa med plitvim in globokim vodonosnikom na območju Radencev« je **Janja Verzel** predstavila rezultate svojega diplomskega dela. Svoje delo je utemeljila na analizi arhivskih podatkov družbe Radenska, ki na širšem območju Radencev že dolgo vrsto let izkorišča